

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**ОСНОВИ ПРОФІЛАКТИКИ АЛКОГОЛІЗМУ ТА НАРКОМАНІЇ**Спеціальність: **221 «Стоматологія»**Освітньо-професійна програма: **Стоматологія**Код компонента в освітній програмі: **ВК 35**Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**Форма здобуття освіти: **очна (денна)**Рік навчання: **3**Семестр(и): **5(осінній) або 6 (весняний)**Тип освітнього компонента: **вибірковий**Навчальний рік: **2027-2028**Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**Навчальні заняття: **практичні заняття, консультації**Підсумковий контроль: **залік**

Пререквізити: фізіологія, анатомія людини, етика та деонтологія в стоматології, патофізіологія

Кафедра/підрозділ: психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи пр. Науки, 4; вул. Академіка Павлова, 46

Керівник освітнього компонента: Гайчук Л.М. +380989224487, e-mail: lm.haichuk@knmu.edu.uaСторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle): <https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=2778>**ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**

вивчення цього ОК забезпечує формування умінь застосовувати знання з в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності; закладає основи пізнання лікарем виникнення та пізнання питань даного напрямку хворої людини, формування здорового способу життя та профілактики порушення психічних функцій в процесі життєдіяльності та при різних захворюваннях на патологію, що обумовлена залежностями різної етіології.

МЕТА КУРСУ: навчання майбутніх лікарів методам профілактики тютюнопаління, алкоголізму, токсикоманії та наркоманії в професійній діяльності та повсякденному житті шляхом оволодіння необхідними знаннями щодо цієї теми

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- визначення етіологічних факторів та патогенетичних механізмів формування тютюнопаління, алкоголізму, токсикоманії та наркоманії;
- навчити майбутніх лікарів визначати клінічні прояви та типи перебігу тютюнопаління, алкоголізму, токсикоманії та наркоманії
- оволодіти та вміти використовувати методи профілактики тютюнопаління, алкоголізму, токсикоманії та наркоманії в професійній діяльності та повсякденному житті

Перелік тем практичних занять (20 год.):

1. Визначення понять тютюнопаління, алкоголізму, токсикоманії та наркоманії
2. Організація наркологічної служби. Правові аспекти наркології. Судово-психіатрична, трудова та військово-психіатрична експертиза. Судова хіміко-фармацевтична експертиза лікарських засобів.
3. Донозологічні форми вживання психоактивних речовин.
4. Етіопатогенетичні механізми формування тютюнопаління, алкоголізму, токсикоманії та наркоманії. Вікові, статеві та соціальні особливості вживання психоактивних речовин й залежності від них.

5. Вживання алкоголю. Закономірності алкоголізації. Клінічна картина алкоголізму. Стадії захворювання.
6. Металкогольні психози.
7. Алкогольний абстинентний синдром.
8. Класифікація психоактивних речовин. Етіологія та патогенез залежності. Біохімічні та нейрофізіологічні механізми залежності при вживанні психоактивних речовин.
9. Великий наркоманічний синдром.
10. Психосоматичні та метаболічні/ соматоневрологічні розлади при вживанні опіатів, канабіоїдів та залежності від них.
11. Психосоматичні та метаболічні/ соматоневрологічні розлади при вживанні токсичних речовин та залежності від них.
12. Психосоматичні та метаболічні/ соматоневрологічні розлади при тютюнопалінні.
13. Профілактика та реабілітація хворих на тютюнопаління, наркоманію, токсикоманію та алкоголізм, а також їх ускладнень.

Перелік тем самостійної роботи студента (70 год.)

1. Основи психогієни тютюнопаління, алкоголізму, токсикоманії та наркоманії.
2. Основи психопрофілактики тютюнопаління, алкоголізму, токсикоманії та наркоманії.
3. Типи та види психореабілітаційних програм, щодо лікування тютюнопаління, алкоголізму, токсикоманії та наркоманії.
4. Методи першої невідкладної допомоги при гострій інтоксикації тютюном, алкоголем, токсичними речовинами та наркотиками.
5. Тютюнопаління, алкоголізм, токсикоманія, наркоманія та вагітність.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: розв'язання ситуативних завдань, розповідь-пояснення, бесіда, дискусія

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Підсумковий контроль. Умовою допуску до заліку є набрання 120 балів

Оцінка з дисципліни (ОД). Для дисциплін, вивчення яких закінчується у поточному семестрі, а формою контролю є «залік» передбачається врахування ЗНД.

Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, якщо здобувач відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3-ом балам та вище. Оцінки "Fх" або "F" ("незадовільно") виставляються студентам, яким не зараховано вивчення дисципліни, формою контролю якої є залік.

ЗНД та ІЗЗ не може перевищувати 200 балів.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Невідкладна допомога в психіатрії та наркології / За ред. І. Г. Кузьменка. — Київ: Медкнига, 2021. — 312 с.

Практичний посібник для лікарів, що охоплює алгоритми дій при гострих станах у наркології.

2. Лікування розладів, пов'язаних із вживанням психоактивних речовин / Американська психіатрична асоціація. — Пер. з англ. — Київ: Медліт, 2020. — 256 с.

Офіційні клінічні рекомендації АРА, адаптовані для українських фахівців.

3. Наркологія [Підручник] / В.Л. Гавенко, Г.О.Самардакова, І.А.Григорова та інші.; за ред. В.Л. Гавенка, В.С Бітенського. — Х.: Регіон-інформ, 2003. — 244 с.

Зав. кафедри:

Кожина Г.М.